

Úterý, 15. ledna 2013

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P7_TA(2013)0001

Městský rozvoj jako příspěvek k hospodářskému růstu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2013 o městském rozvoji jako příspěvku k hospodářskému růstu v rámci politiky soudržnosti EU (2011/2311(INI))

(2015/C 440/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 174 a 176 Smlouvy o fungování Evropské unie, v nichž je stanoven cíl hospodářské, sociální a územní soudržnosti a jež obsahují definici strukturálních finančních nástrojů, s jejichž pomocí má být tohoto nástroje dosaženo, a které stanoví, že cílem Evropského fondu regionálního rozvoje je přispívat k nápravě hlavních případů regionální nerovnováhy v Unii,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2010 nazvané „Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o přispění politiky soudržnosti k dosahování cílů Lisabonské strategie a strategie EU 2020 ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. prosince 2010 o dosažení skutečné územní, sociální a hospodářské soudržnosti v EU – nezbytné podmínky konkurenceschopnosti na světové úrovni? ⁽²⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2010 nazvané „Závěry páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti: budoucnost politiky soudržnosti“ (COM(2010)0642),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. listopadu 2010 nazvané „Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa: evropský příspěvek k plné zaměstnanosti“ (COM(2010)0682),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. prosince 2010 nazvané „Evropská platforma pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení: evropský rámec pro sociální a územní soudržnost“ (COM(2010)0758),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. ledna 2011 nazvané „Evropa účinněji využívající zdroje – stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020“ (COM(2011)0021),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 120.

⁽²⁾ Úř. věst. C 169 E, 15.6.2012, s. 29.

Úterý, 15. ledna 2013

- s ohledem na své usnesení ze dne 23. června 2011 o současné situaci a budoucí součinnosti mezi EFRR a ostatními strukturálními fondy v zájmu větší účinnosti ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. června 2011 o překročení HDP – měření pokroku v měnícím se světě ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. června 2011 o investování do budoucnosti: nový víceletý finanční rámec (VFR) pro konkurenceschopnou, udržitelnou a inkluzivní Evropu ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2011 o páté zprávě Komise o soudržnosti a o strategii politiky soudržnosti po roce 2013 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 27. září 2011 o využívání prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti: ponaučení pro budoucí politiku soudržnosti EU ⁽⁵⁾,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 6. října 2011 o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (COM(2011)0615),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 6. října 2011 o zvláštních ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj a cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 (COM(2011)0614),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 6. října 2011 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006 (COM(2011)0607),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 6. října 2011 o programu Evropské unie pro sociální změny a inovace (COM(2011)0609),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2011 o Evropské platformě pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2008 k tématu „Na cestě k nové kultuře městské mobility“ ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o městské dimenzi politiky soudržnosti v novém programovém období ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. dubna 2009 o akčním plánu pro městskou mobilitu ⁽⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. června 2011 o evropské městské agendě a její budoucnosti v politice soudržnosti ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. října 2005 o městské dimenzi v souvislosti s rozšířením ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 390 E, 18.12.2012, s. 27.

⁽²⁾ Úř. věst. C 380 E, 11.12.2012, s. 81.

⁽³⁾ Úř. věst. C 380 E, 11.12.2012, s. 89.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0316.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0403.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0495.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 294 E, 3.12.2009, s. 42.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 73.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 184 E, 8.7.2010, s. 43.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 390 E, 18.12.2012, s. 10.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 233 E, 28.9.2006, s. 127.

Úterý, 15. ledna 2013

- s ohledem na své usnesení ze dne 26. září 2006 o tematické strategii pro městské životní prostředí⁽¹⁾,
  - s ohledem na Lipskou chartu o udržitelných evropských městech, která byla schválena při příležitosti neformálního setkání ministrů k projednání otázky rozvoje měst a územní soudržnosti, jež proběhlo ve dnech 24. a 25. května 2007 v Lipsku,
  - s ohledem na prohlášení z Toleda o městském rozvoji schváleném v průběhu neformálního setkání ministrů v Toledu dne 22. června 2010,
  - s ohledem na čl. 48 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj (A7-0406/2012),
- A. vzhledem k tomu, že 80 % evropských občanů žije v městském prostředí (tento podíl dále roste v důsledku zrychlení migračních toků z venkova do měst), kde se více koncentruje dopad hospodářské krize a kde se vyskytují problémy související s bojem proti změně klimatu, s vytvářením pracovních míst, s dobrými životními podmínkami a kvalitou života;
- B. vzhledem k tomu, že by městské oblasti měly vypracovat středně až dlouhodobé akční plány v oblasti udržitelné hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
- C. vzhledem k tomu, že města jsou hnací silou v oblasti ekonomiky, výroby a vytváření pracovních míst, zároveň však také prostředím, kde se projevují problémy na předměstích, nezaměstnanost a obecněji sociální vyloučení a izolace a znečištění životního prostředí;
- D. vzhledem k tomu, že silné městské oblasti mají také kladný vliv na přilehlý venkov, což může vést k rozšiřování účinků i na další oblasti;
- E. vzhledem k tomu, že je nutné přehodnotit koncepci periferií měst s cílem zvrátit současný trend k územní segregaci, který vyvolává polarizaci společnosti;
- F. vzhledem k tomu, že stávající procesy transformace v rámci městského prostředí vedou ke vzrůstajícím očekáváním a problémům, které se tradičně snaží vyřešit stát, a které proto vyžadují mechanismy inovační a integrované hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
- G. vzhledem k tomu, že v řadě měst způsobily sociodemografické změny přesun obyvatel z jejich domovů ve starších městských oblastech do nových obytných zón ležících více na periferii, na předměstí nebo jednoduše do nových měst v blízkosti velkých aglomerací;
- H. vzhledem k tomu, že problémem mnoha městských oblastí je sociální nerovnost, a vzhledem k tomu, že rozdíly mezi jednotlivými čtvrtěmi jsou často způsobovány nevhodnými politikami bydlení a skutečností, že poskytování služeb je často omezeno na zámožnější oblasti;
- I. vzhledem k tomu, že přehodnocení tradičních přístupů by mohlo být příležitostí k zahájení procesu urbanistického experimentování a designérských přístupů, které by byly založeny na novém pojetí územního plánování, potřeb komunit a zapojení občanů;
1. poukazuje na to, že model místního rozvoje je klíčovou předností politiky soudržnosti, jelikož rozhodující faktory mobility přispívají k volbě nejlepších možností co nejbliže k občanům, společných kroků a důslednějších, účinnějších a účelnějších opatření, což navíc podstatným způsobem zviditelňuje komunitní opatření v těch oblastech EU, které se potýkají se složitějšími problémy;
2. požaduje novou regulační fázi EU spojenou s plánem na ochranu a obnovu městských oblastí, která (při dodržení zásady subsidiarity) může poskytnout požadovaný právní základ, definovat společné a sdílené střednědobé až dlouhodobé cíle a optimalizovat používání fondů politiky soudržnosti;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 306 E, 15.12.2006, s. 182.

Úterý, 15. ledna 2013

3. doufá, že budou přijata opatření usilující o dokončení a renovaci již existujících městských částí, včetně znevýhodněných čtvrtí, funkční přestavbu nepoužívaných prostor a ploch pro novou výstavbu, dále zatraktivnění míst, kde lidé bydlí, prostřednictvím dynamického procesu rozvoje, a o to, aby byla obcím navracena místa s výraznou symbolikou, která se pojí s bohatými vzpomínkami, neplní již svou původní funkci a začala být postupně zanedbávána, a to při současné ochraně kulturního dědictví;
4. požaduje, aby byly mobilizovány kulturní a hospodářské zdroje, jejichž prioritou by byla sociální udržitelnost přeměny měst, a tudíž i příspěvek k solidaritě mezi jejich obyvateli, sociálnímu začlenění a k integraci zranitelných a znevýhodněných skupin v městských oblastech, a to s cílem plně využít potenciál rozvoje při vědomí skutečnosti, že proces obnovy měst s sebou nese riziko vypuzení slabších vrstev obyvatelstva; zdůrazňuje proto, že je nutné obyvatelstvo úzce zapojit od co nejrannější fáze;
5. zdůrazňuje klíčovou úlohu městských oblastí při plnění hospodářských, sociálních a environmentálních cílů strategie Evropa 2020 a zdůrazňuje skutečnost, že Unie může být celosvětově konkurenceschopná pouze tehdy, pokud politika soudržnosti plně využije rozvojový potenciál všech jejích regionů a městských oblastí;
6. vyzývá k integrovanému přístupu, jenž bude zahrnovat propojení přírody a životního prostředí s historií a kulturou a se společností a obchodem, a zajistí tak rozvoj infrastruktury, zdokonalení městských prostor a růst hospodářského prostředí a podpoří smíšené využívání území, a to integrací obytných a neobytných staveb, hmotných infrastruktur a nehmotných síťových systémů;
7. zdůrazňuje, že je k tomu třeba nových způsobů obnovy měst, které se zaměří na potřebu poskytnout společenstvím veřejná prostranství, parky, činnost ve volném čase, kulturu a sport;
8. vyzývá k participačnímu plánování ve spolupráci se sdruženími a občany, aby bylo zajištěno nezbytné propojení obecných politik s konkrétními územními oblastmi, a to podporou zvláštností, identity, vzpomínkové hodnoty a historie daného místa a posílením pocitu příslušnosti ke komunitě a důvěry ve veřejné orgány;
9. zdůrazňuje, že obnova měst a hospodářská obnova jsou vzájemně úzce propojeny a vybudování atraktivního místa může přispět k oživení hospodářství; upozorňuje, že má-li být tohoto cíle dosaženo, je třeba obnovu měst spojit s novým přístupem, který skloubí úsilí o prevenci úpadku měst s podporou rozvoje potřebných a znevýhodněných oblastí i místního hospodářského růstu a tvorby pracovních míst, jež bude doplněna o sociální opatření;
10. požaduje, aby byla přijata rozhodná opatření k boji proti energetické neúčinnosti prostřednictvím přepracování funkčnosti budov a výstavby obydlí, která budou účinněji využívat zdroje, a to i pro účely sociálního bydlení; dále požaduje zmírnění dopravních zácp, znečištění a hluku takovým způsobem, aby bylo město konkurenceschopnější z hlediska environmentálních problémů;
11. zdůrazňuje nutnost strategie pro zachování a zabezpečení městského dědictví a starších bytových prostor v oblastech, které byly označeny za vysoce rizikové z hlediska zemětřesení či záplav;
12. opakuje, že je zapotřebí koordinovat využívání fondů, aby byl zajištěn integrovaný přístup k problémům demografického rozvoje, postupného stárnutí obyvatelstva a koncentrování obyvatel ve městech; upozorňuje na skutečnost, že projekty strukturálních fondů mohou pomoci zajistit řešení závažných problémů a měly by se zaměřovat na jednotlivce a věnovat zvláštní pozornost znevýhodněným osobám v této společnosti, např. dětem, mladým lidem, ženám a starším osobám;
13. vítá přijatá opatření, která podporují budování sítí mezi městy a výměnu zkušeností a osvědčených postupů; upozorňuje, že tato opatření by měla být dále posílena a rozšířena s cílem zahrnout funkční městské oblasti; vyzývá, aby byly za tímto účelem rozšířeny stávající nástroje, a zdůrazňuje, že před vytvořením nových struktur by měly být využity existující programy a subjekty;
14. vítá skutečnost, že nejméně 5 % zdrojů Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) má být k dispozici na integrovaná opatření na udržitelný městský rozvoj, aby mohly být převedeny na města pro účely správy; zdůrazňuje, že toto číslo představuje minimální cíl a mělo by být využito k podpoře rozvoje ve funkčních městských oblastech; vyzývá orgány na různých úrovních, aby využívaly nové nástroje, jako je místní rozvoj vedený danou komunitou;

Úterý, 15. ledna 2013

15. staví se proti nepružnosti, co se týče využívání výše uvedených zdrojů při provádění integrovaných územních investic; je toho názoru, že by členské státy měly mít možnost provádět integrovaná opatření na udržitelný městský rozvoj také prostřednictvím zvláštního operačního programu nebo zvláštní prioritní osy;

16. zdůrazňuje, že ačkoli mohou být městské oblasti klíčovým přínosem jako centra a hybné síly růstu, je nezbytné začlenit do řešení problémů venkovských, předměstských a sousedních oblastí potřeby místního rozvoje s cílem podporovat vztah, jenž by nebyl konfliktní, ale naopak součinný a vzájemně se doplňující, řešit postupný úbytek oblastí nacházejících se mezi městem a venkovem v důsledku trendu rozšiřování měst a přeměnu venkovských oblastí na stavební pozemky a rozšiřovat dostupnost veřejných služeb;

17. vyzývá k rozšíření administrativní kapacity – např. prostřednictvím většího využívání technické pomoci – místních a regionálních orgánů a hospodářských a sociálních subjektů při správě strukturálních fondů za účelem skutečné víceúrovňové správy, aby bylo zajištěno splnění cílů; považuje za klíčové, aby byly rozvíjeny a podporovány udržitelné multifunkční sítě založené na osvědčených postupech, a to tak, aby podněcovaly utváření živých a integrovaných partnerství mezi městem a venkovem, jež budou vycházet z potřeb jednotlivých regionů;

18. pokazuje na příležitost spojit pilotní projekty týkající se udržitelného rozvoje měst, které jsou financovány z EFRR, a nový víceletý program Horizont 2020 do jedné sítě, jež by zaručovala inovační řešení a opětovně použitelné strategie pro obnovu měst;

19. je přesvědčen o tom, že Pakt starostů a primátorů by mohl být dobrým výchozím bodem k dosažení dalších výsledků, pokud jde o plnění cílů Strategie EU 2020;

20. vyzývá k vytvoření udržitelného modelu mobility, který by byl v souladu s územním plánováním a obsahoval více veřejných zařízení a systémové logistické sítě odpovídající požadavkům na distribuci zboží a služeb ve městech, a to s řádným přihlédnutím k požadavkům ekologické dopravy;

21. je přesvědčen, že environmentální problémy, jako je nakládání s odpady, jsou otázkou, která přesahuje pouze technické aspekty a má dopad na sociální problematiku; naléhavě dále vyzývá, aby pokračovala opatření k zajištění kvalitních dodávek vody a jejího čištění ve městech, protože je to ku prospěchu veřejnosti a současně i životního prostředí;

22. zdůrazňuje, že rozšiřování zelených ploch a městských parků je obrovským přínosem, co se týče přírodního, historického a kulturního dědictví, přispívá k omezení negativního vlivu mikroklimatu, lepšímu energetickému rozpočtu a finančním úsporám, zvyšuje udržitelnost a kvalitu městského prostředí a umožňuje plnit sociální a rekreační potřeby;

23. doufá, že při definování možných způsobů rozvoje měst bude v souladu s cíli evropských politik dána přednost technickým materiálům a řešením, které by splňovaly normy související s energetickými úsporami;

24. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

P7_TA(2013)0002

Úloha územního rozvoje v politice soudržnosti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2013 o optimalizaci úlohy územního rozvoje v politice soudržnosti (2011/2312(INI))

(2015/C 440/02)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na její hlavu XVIII,